

Skriv Kort! Leserbreve sendes Dagningens redaksjon, Boks 952, 2601 Lillehammer, Fax: 61 25 61 29

Leser

Når sluttet krigen?

Jeg deltok i krigen mot tyskerne i 1940, fra første dag og til vår avdeling kapitulerte inne i Isfjorden. Krigen fortsatte i Nord-Norge til den 10. juni, da Norge kapitulerte betingelsesløst - underskrev på at Norge innstilte krigshandlingene på land, på sjø og i luften.

Yrkesoffiserer ga sitt æresord på at de ikke skulle gå i kamp mot tyskerne under denne krigen. Dette ble gitt skriftlig. Vi som var vernepliktig befal og andre, samt alle meninger fikk reise hjem. Krigen i Norge var dermed slutt. Så blir det hevdet at de ikke var inngått noen fredsforhandlinger. Det er riktig, fredsforhandlinger mellom de kjempende kommer i en helt annen fase. Jf. kapitulasjonen mellom Tyskland og vestmaktene.

Jeg, sammen med mange andre, meldte oss i kamp mot bolsjevismen da krigen mellom Tyskland og Sovjet brøt ut. Vi visste hva vi gikk til. Jeg var av de heldige; jeg kom tilbake til Norge i juli 1943. Dimittert. Etter krigen ble jeg dømt til sju års straffearbeid, og satt inne i fire år. Så kommer rapporten fra en nedsatt prosjektgruppe - ikke NS-folk - som Johs. Myhren kommenterer vedrørende forholdene i fengsler og fangeleirer etter 1945, da bryter rabalderet løs med de verste angrep på Myhren.

For å se litt tilbake. Da krigen var slutt, ble Norge okkupert, og Tyskland okkupert. Det er flere regler og bestemmelser som gjelder både for okkupant og de okkuperte - deriblant folkeretten. Alt dette er internasjonale regler som er underskrevet og godtatt av de fleste land - deriblant Norge. Tyskerne har således ifølge folkeretten rett til å beskytte sine soldater og sine interesser - deriblant som straffreaksjoner - også ta gisler. Dette passus ble heldigvis tatt ut av regelverket nå etter krigen. At tyskerne brøt folkerettens regler, kan man ikke stikke under en stol, men det gir ikke den andre part rett til å bryte reglene. Det gjelder selvfølgelig for begge parter.

Det var beundringsverdig at en del ungdom var villige til å kjempe mot okkupasjonsmakten, men

jeg er ikke sikker på om de samme var klar over hvilke konsekvenser dette førte med seg for den enkelte og for den øvrige befolkning. Det ble videre hevdet at krigen ikke var slutt. Lover som gjelder for krig og okkupasjon er noe forskjellig. Hva sier så folkeretten om en krigsmann? Han skal bære uniform, eller annet synlig tegn på sin klesdrakt som skiller seg ut fra vanlig sivilt antrekk, han skal bære sine våpen synlig, han skal opptre i avdeling og være forsvarlig ledet. Selv de som påstod at krigen ikke var slutt, må innrømme at uniform ikke ble benyttet i mange tilfeller. En sivilist som deltar i krig, er en frantirør, og blir han tatt er det ingen nåde for ham.

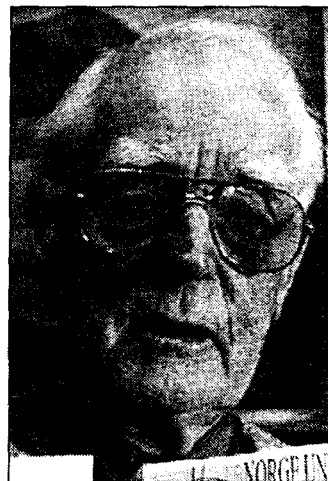
Under krigshandlingene på Dovre i 1940 kom det flere sivilister med gevær og fullt av patroner i sine lommer. Disse sendte jeg vekk fra kamplinjene med en gang. Etter 1945 og videre utover er det skrevet en uhorvelig mengde bøker, og avisartikler i metervis om alt det fryktelige som tyskerne og NS-folk gjorde under krigen. Det ble stadig hevdet at nå var rettsstaten gjeninnført og trykkefriheten igjen på plass. Når det så fra vår side kommer noen små skriv med fremstillinger om hvordan det egentlig var, så ropes det ut: Dere har å holde kjeft! Og så kommer hele repetisjonen om Gestapo, fangeleirene i Tyskland m.v., noe de fleste NS-medlemmer hadde lite med å gjøre. Norge har i ettertid hevdet at de var alliert med Sovjet under krigen, men vi vil da ikke angripe hele det norske folk for at det ikke ble gjort noe fra myndighetene side, da en av Norges allierte besatte over halvdel av Europa, og hvilke konsekvenser det fikk for flere millioner mennesker i over 50 år.

En innsender i Gudbrandsdølen hevder med rette at det nå hevdes at rettsstaten og trykkefriheten igjen er på plass, så hevder vedkommende at det er på sin plass at også den andre part bør få lov til å komme med sine opplevelser om det som hendte.

En Tove H. Lehre skriver en artikkel i Gudbrandsdølen 9.4.97.



DEBATT: Tove Lehre - fortsatt sosialist.



DEBATT: Johs. Myhren var NS-medlem.

En kan jo lure på hvilken omgangskrets hun har, og i hvilken fantasiverden hun lever i. Johs. Myhren blir jo omtalt og behandlet på en meget ufin måte. Tove Lehre har noe hun kaller «gammel-nazist». Jeg har hørt uttrykket «gammel-kommunist», men jeg må si at jeg kjenner ingen av denne kategorien. Det er vel oss tidligere medlemmer i NS hun mener når hun skriver.

Jeg siterer: «Det er en skam at slike har fått lov til å arbeide i skolevesenet og innen idretts- og ungdomsorganisasjonene. De har spredd sin gift blant unge mennesker og lagt grunnlaget for det forferdelige bandesvesenet som vi ser utvikle seg i dag.»

Det er så uhyggelig, ja direkte ondsinnet og blank løgn. Hadde hun hatt kjennskap til de faktiske forhold, burde hun jo ha henvendt seg til politiet, og ikke ventet med å fremsette slikt tøys over 50 år etter krigens slutt. Det er ikke ukjent at både Johs. Myhren og jeg har hatt fremtredende tillitsverv innen idrettsorganisasjonene og andre organisasjoner etter krigen.

Da jeg kom hjem til min hjembygd etter at jeg hadde sonet ferdig min straff, ble jeg etter en tid forespurt fra idrettslaget om jeg ville stille som kandidat til formannsvervet i laget. Jeg visste da at idrettsforbundet måtte godkjenne nytt medlemskap innen idrettsorganisasjonene for at dette skulle

være gyldig. Jeg meddelte styret dette, og styret ville da gjøre henvendelse til Norges Idrettsforbund vedrørende meg. Norges Idrettsforbund godkjente mitt medlemskap, og på første årsmøte ble jeg enstemmig valgt til formann i laget. Jeg har i en 30-årsperiode fra 1950 og til 1980 hatt sammenhengende tillitsverv innen idrettsorganisasjonene, og også andre organisasjoner.

Jeg synes at det er forferdelig å se at Tove Lehre kan skrive noe slikt som hun gjør, uten å ha de minste forutsetninger for dette. Jeg vil nå anbefale at hun foretar en reise i Gudbrandsdalen og forhører seg om Johs. Myhrens forhold, både når det gjelder hans arbeid i skolen og hans arbeid innen idretten. Likeledes foreslår jeg at hun tar en tur til Vestoppland, hun kan gjerne begynne i Biri, jeg er forholdsvis kjent over alt og det er lett å undersøke om mitt forhold. Vi er begge æret for vårt arbeid innen organisasjonene. Så må du offentliggjøre resultatet du kommer frem til.

Om du, Tove H. Lehre, hørte vel på nyhetene gjennom fjernsynet om de fire ungdommene som var arrestert i forbindelse med våpenfunn og trusler mot statsmakten? Da hørte du også sikkert at en av ungdommene uttalte, ifølge politiet, hvem de hadde som sine forbilder.

Karsten Sveen